

Adroddiad i'r:	Pwyllgor Archwilio Partneriaethau
Dyddiad y Cyfarfod:	19 Mawrth 2015
Aelodau Arweiniol:	Arweinydd ac Aelod Arweiniol Hamdden, Twristiaeth, Ieuencid a Datblygu Gwledig
Awdur yr Adroddiad:	Arweinydd Tîm Cyllid Allanol Arweinydd Tîm Datblygu Busnes ac Economi'r De
Teitl:	Cydlynu Cyllid Cymunedau

---

1. Am beth mae'r adroddiad yn sôn?

Mae'r adroddiad hwn yn egluro'r sefyllfa gyfredol gyda'r Undeb Ewropeaidd (yr UE) a chronfeydd eraill sydd ar gael ar gyfer buddion cymunedol.

2. Beth yw'r rheswm dros lunio'r adroddiad hwn?

Bydd yr adroddiad hwn yn egluro'r sefyllfa gyffredinol i'r Pwyllgor Archwilio Partneriaethau ac yn egluro argaeledd ffrydiau cyllid posibl (yn amodol ar feini prawf cymhwysedd) ar gyfer budd cymunedol. Bydd hefyd yn manylu'r gefnogaeth sydd ar gael i grwpiau Cymunedol sy'n gwneud cais am gyllid sydd hefyd ar gael gan asiantaethau allanol a rhwydweithiau cefnogaeth.

Mae hwn yn ganllaw i brif ffrydiau'r UE a chronfeydd eraill fydd yn rhoi gwell dealltwriaeth i'r Pwyllgor Archwilio Partneriaethau o'r mathau o gyllid sydd ar gael ar hyn o bryd. (Sylwer nad yw'r rhestr yn gynhwysfawr o'r holl ffrydiau cyllid sydd ar gael. Argymhellir bod y cymunedau yn ceisio cyngor pan fyddant yn ceisio cyllid er mwyn cael gwybodaeth ynglŷn â pha ffynonellau eraill a allai fod ar gael ar yr adeg honno).

3. Beth yw'r Argymhellion?

Bod y Pwyllgor yn ystyried yr wybodaeth ac yn darparu sylwadau ynglŷn â sut y gall y Cyngor weithio gyda chymunedau i nodi prosiectau a chodi ymwybyddiaeth o ffynonellau cyllid sydd ar gael i grwpiau cymunedol gyda'r diben o wneud y gorau o'r buddion ar gyfer y cymunedau hynny a chefnogi darpariaeth blaenoriaethau a chynllun corfforaethol y Cyngor.

4. Manylion yr Adroddiad

Isod ceir canllaw ynglŷn â'r prif ffynonellau cyllid sydd ar gael ar hyn o bryd:

Cronfeydd yr UE

Cronfeydd Strwythurol yr UE 2014-2020 : Mae Cronfeydd Strwythurol yr UE ar gyfer Cymru wedi'u cymeradwyo gan y Comisiwn Ewropeaidd yn awr. Dros gyfnod 2014-2020 bydd Cronfeydd yr UE yn dyrannu £1.6bn i 15 sir Gorllewin Cymru a'r Dyffrynnoedd, sy'n cynnwys Sir Ddinbych, bydd angen derbyn cyllid cyfatebol gan gronfeydd domestig (cyhoeddus, preifat a gwirfoddol).

Bydd swm yr arian cyfatebol yn amrywio yn ôl pob thema, a bydd yn amrywio rhwng

pob prosiect, ond mae'r cyfraddau grantiau lefel rhaglen a ganlyn yn cael eu darparu i roi syniad o lefelau grant a ragwelir.

Bydd y rhaglenni yng Nghymru yn canolbwyntio ar y nodau buddsoddi hyn:

1. Ymchwil ac Arloesi, (Cyfradd Grant 66%)
2. Cystadleurwydd Busnesau Bach a Chanolig, (Cyfradd Grant 62%)
3. Ynni Adnewyddadwy ac Effeithlonrwydd (Cyfradd Grant 69%)
4. Cysylltedd a Datblygu Trefol, (Cyfradd Grant 66%)
5. Trechu Tlodi drwy Gyflogaeth Gynaliadwy, (Cyfradd Grant 79%)
6. Sgiliau ar gyfer Twf (Cyfradd Grant 72%)
7. Cyflogaeth a Chyrhaeddiad Ieuenctid (Cyfradd Grant 74%)

Datblygu Prosiectau'r UE: Bydd llai o lawer o brosiectau o dan y cylch hwn o gyllid, yn enwedig ar y lefel leol. **Bydd prosiectau yn fwy strategol o ran natur a byddant, yn y mwyafrif o achosion, ar lefel isranbarthol, rhanbarthol neu yn wir ar lefel genedlaethol.** Mae Timau UE Llywodraeth Leol yn cydlynu a hwyluso gwaith datblygu prosiectau ym mhob rhanbarth, gan weithio gyda'r holl bartneriaid a sectorau allweddol i nodi gweithrediadau a gweithgareddau i symud ymlaen gyda Swyddfa Cyllid Ewropeaidd Cymru (WEFO).

Cynllun Datblygu Gwledig (CDG) 2014-2020 : Mae Llywodraeth Cymru ar hyn o bryd yn datblygu rhaglen CDG nesaf fydd yn parhau hyd 2020. Cyflwynodd Cadwyn Clwyd Ddatganiad Diddordeb i fod yn Grŵp Gweithredu Lleol ar gyfer Sir Ddinbych Wledig i ddarparu elfen 'LEADER' y CDG.

Mae Llywodraeth Cymru wedi gosod fframwaith eang o opsiynau thematig ar gyfer y CDG nesaf fydd yn cynnwys:

1. Ychwanegu gwerth at hunaniaeth leol ac adnoddau naturiol a diwylliannol
2. Hwyluso datblygiad rhag-fasnachol, partneriaethau busnes a chadwyni cyflenwi byr.
3. Archwilio dulliau newydd o ddarparu gwasanaethau lleol anstatudol.
4. Ynni adnewyddadwy ar lefel Gymunedol; a
5. Manteisio ar dechnoleg ddigidol.

Hyd yn hyn nid yw CDG 2014-2020 wedi'i gymeradwyo gan y Comisiwn Ewropeaidd ac felly nid oes modd i Lywodraeth Cymru rhyddhau unrhyw gyllid i'r Grwpiau Gweithredu Lleol er mwyn i gymunedau ymgeisio amdanynt.

Cronfa Datblygu Cymuned Wledig : Bydd Cronfa Datblygu Cymuned Wledig yn cael ei gweinyddu gan Lywodraeth Cymru hefyd dan GDG Cymru 2014-2020. Bydd yn canolbwyntio ar Grwpiau Gweithredu Lleol a sefydliadau cymunedol eraill yng Nghymru i gefnogi prosiectau mewn sectorau blaenoriaeth gwledig allweddol. Bydd y cynllun yn cefnogi anghenion a bennir yn lleol fel rhan o fframwaith cenedlaethol i sicrhau bod yr un mathau o ymyraethau ar gael ledled Cymru.

Bydd Llywodraeth Cymru, yn amodol ar gytundeb gyda'r Comisiwn Ewropeaidd, yn lansio Cronfa Datblygu Cymuned Wledig yng nghanol 2015 a bydd o leiaf dau gylch ymgeisio.

Nawdd arall

Cronfa Fferm Wynt RWE – Coedwig Clocaenog: Yn dilyn rhoi caniatâd cynllunio ym mis Medi 2014, bu cyfarfodydd cychwynol rhwng Cyngor Sir Conwy a Sir Ddinbych,

cynrychiolwyr y gymuned leol a RWE. Bydd arian ar gael pan fydd y safle yn gwbl weithredol, a disgwylir y bydd hyn yn 2017. Bydd angen i RWE ymgynghori yn awr ynglŷn â sut y bydd arian Budd Cymunedol yn cael ei ddarparu a'r ardal o fudd.

Gwynt y Môr: Er y bu ychydig o oedi yn y broses, disgwylir i RWE ddyfarnu'r contract ar gyfer Gweinyddwr y Gronfa ym mis Mawrth 2015. Ar ôl penodi, bydd gwaith yn dechrau i gadarnhau Ardal o Fudd a meini prawf cymhwysedd prosiect.

Y Loteri FAWR – Trosglwyddo Ased Cymunedol: Mae'r Gronfa Loteri Fawr yn lansio cylch arall o Raglen Trosglwyddo Asedau Cymunedol 2 (CAT2), sef rhaglen sy'n buddsoddi hyd at £9miliwn i gefnogi trosglwyddo asedau cyhoeddus i berchnogaeth y gymuned. Bydd y fenter hon y mae mawr ei hangen yn helpu i feithrin gallu cymunedau mentrus ac yn cyfrannu at waith adfywio a chynaliadwyedd cymunedau ar draws Cymru. Rydym yn deall bod sesiynau briffio wedi eu cynllunio, a bydd dyddiadau ar gael i aelodau cyn gynted ag y bo modd.

Symiau Cymudol: Mae Swm Cymudol yn daliad gan ddatblygwyr i awdurdod lleol pan nad yw'n briodol i ddarparu'r man agored sy'n ofynnol ar gyfer datblygiad. Mae'r cronfeydd yn cael eu dal yn benodol ar gyfer gwella manau agored a manau chwarae, ac yn cael eu defnyddio'n aml yn yr un dref neu'r cyngor cymuned y cafwyd y datblygiad. Mae cylchoedd cyllido'n cael eu hysbysebu gydag argaeledd cyllid mewn ardaloedd lle y derbyniwyd y taliadau.

Lle bo budd economaidd amlwg, byddai Datblygu Economaidd a Busnes yn arwain darpariaeth cefnogaeth i ddatblygu. Pan fo gweithgareddau yn canolbwyntio ar y gymuned, bydd CGGSDd / WCVA yn darparu cefnogaeth datblygu i'r ymgeiswyr.

5. Sut mae'r penderfyniad yn cyfrannu at y Blaenoriaethau Corfforaethol?

Bydd gan brosiectau llwyddiannus allbynnau penodol ynghlwm â'u cais fydd yn berthnasol i'r gweithgaredd a meini prawf cymhwysedd ar gyfer y rhaglen ariannu benodol.

Bydd y prosiectau yn ymdrin â'r meysydd canlynol yn bennaf:

Blaenoriaeth - datblygu'r economi leol: Cyfleoedd newydd am swyddi o ansawdd a'r sgiliau sydd eu hangen: i gael mynediad at y swyddi hyn; i leihau anweithgarwch economaidd lle bo'n ymarferol; i arallgyfeirio'r sylfaen economaidd leol; i ddatblygu marchnadoedd newydd ar gyfer busnesau.

Blaenoriaeth - strydoedd glân a thaclus: Mae gweithio'n uniongyrchol gyda'r Gymuned wrth fabwysiadu methodoleg LEADER yn galluogi ymgysylltu ar lawr gwlad ac yn blaenoriaethu anghenion y rhai hynny'n lleol.

Nod cyffredinol y prosiectau yw cefnogi datblygiad cymunedau cynaliadwy, gan helpu i greu amgylchedd lle mae ar bobl eisiau byw, gweithio a buddsoddi ynddi.

6. Faint fydd hyn yn ei gostio a sut y bydd yn effeithio ar wasanaethau eraill?

Bydd angen i wasanaethau sy'n cyflwyno cais am gyllid yr UE ganfod ffynhonnell cyllid cyfatebol. Bydd hyn yn dibynnu ar faint a natur y prosiect sy'n cael ei ddatblygu.

Ar gyfer cyllid cymunedol, bydd disgwyl bod yr ymgeiswyr yn darparu cyllid cyfatebol. Bydd hyn yn amrywio yn ôl y gronfa.

7. Beth yw prif gasgliadau'r Asesiad o Effaith ar Gydraddoldeb (AEG) a gynhaliwyd ar y penderfyniad?

Gweler yr asesiad o effaith ar gydraddoldeb ynghlwm.

8. Pa ymgynghoriadau a gynhaliwyd gyda'r Pwyllgorau Archwilio ac eraill?

Ar gyfer rhaglenni'r UE, mae Tîm yr UE wedi cydlynu ymatebion CSDd i ymgynghoriadau ar gyfer Cronfeydd Strwythurol yr UE a'r CDG. Cyflwynwyd ymatebion ffurfiol y Cyngor i Lywodraeth Cymru ym mis Ebrill 2013. Cynhaliwyd digwyddiadau ym mis Mawrth 2013 gyda swyddogion, aelodau a Phartneriaeth CDG Sir Ddinbych i hysbysu'r ymatebion hyn. Cadarnhawyd yr ymatebion gan y Cabinet ym mis Ebrill 2013 cyn eu cyflwyno.

Ar gyfer cronfeydd eraill cynhelir ymgynghoriadau gan y corff ariannu'n uniongyrchol. Mae Datblygu Economaidd a Busnes wedi bod yn rhan o ddigwyddiadau ymgynghori ar gyfer cronfeydd eraill.

9. Datganiad y Prif Swyddog Cyllid

Nid oes unrhyw oblygiadau ariannol amlwg wedi'u cynnwys yn yr adroddiad hwn gan ei fod yn ganllaw i'r cyfleoedd cyllid.

10. Pa risgiau sy'n bodoli ac a oes unrhyw beth y gallwn ei wneud i'w lleihau?

1. Cyllid cyfatebol – Mae'r gofyniad i ganfod ffynhonnell cyllid cyfatebol cymwys yn risg i'r ymgeiswyr, gan na fyddai modd parhau â'r prosiectau heb ei ganfod.
2. Newidiadau i Gefnogaeth Technegol yr UE ac Adolygiad ehangach EBD – Ar adeg yr ysgrifennu nid oes digon o wybodaeth i ddarparu sylwadau manwl, fodd bynnag mae'n debygol y bydd y newidiadau i wasanaethau cefnogi yn effeithio ar y canlynol:
  - i. Cefnogaeth Datblygu – Mae'n debyg y bydd gostyngiad mewn cynhwysedd ac felly bydd hyn yn cael effaith ar gefnogaeth datblygu a roddir i ymgeisydd sy'n ceisio canfod cyllid allanol.
  - ii. Cydymffurfio ac Archwilio – Bydd gostyngiad mewn cynhwysedd hefyd yn effeithio ar ddarpariaeth cefnogaeth cydymffurfio ac archwilio ar gyfer prosiectau ar ôl cymeradwyo. O ystyried y gofynion monitro a chadw ar gyfer cronfeydd yr UE yn benodol, mae hyn yn risg.
(Cyflwynwyd adroddiad ar 'Ailstrwythuro'r Tîm Datblygu Economaidd a Busnes', yn amlinellu ei rôl yn y dyfodol i ddatblygu'r economi leol a chefnogi darpariaeth y Cynllun Corfforaethol, i Bwyllgor Archwilio Cymunedau ar 12 Mawrth 2015. Bydd y ddolen gyswllt isod yn eich cyfeirio i'r adroddiad ar wefan y Cyngor:
<https://modern.gov.denbighshire.gov.uk/ieListDocuments.aspx?CId=271&MId=4917&LLL=0>)

11. Pŵer i wneud y Penderfyniad

Mae Adran 2 Deddf Llywodraeth Leol 2000 yn rhoi'r pŵer i'r Cyngor wneud unrhyw beth y mae'n credu sy'n debygol o hyrwyddo neu wella lles economaidd, cymdeithasol ac amgylcheddol yr ardal.

Mae Erthygl 6.3.2 (c) o Gyfansoddiad y Cyngor yn nodi y gall bwyllgorau archwilio ystyried unrhyw fater sy'n effeithio ar yr ardal neu'r preswylwyr.

Swyddog Cyswllt: Arweinydd Tîm Cyllid Allanol : Datblygu Economaidd a Busnes
Ffôn: 01824 706781